

festő, sz és terem

suth L.-u.)

1284

késés,

kmába vágó... kákat szak... rint, vállalom... lid és pontos... szolgálassal... zágó Márton... Winiói-utca 5. (Óvár.)

rvédő... te, barna és... 1286

gyártó... díjazand 77... szeméni!

ajánlok

110 - lei
80 - lei
90 - lei
35 - lei
75 - lei
1350 lei

gyárt... alul!!!

4-450 lei
310 - lei
840 - lei

ri áron alul... és papírárukat... visszaveszek.

Z CLOJ... áruház)

uj (Sajat ház)

Telefon 4-36

szóval, de a tömlő... falain belül mégie különálló világ... Olt benn más törvények uralkodnak és más szokások. Nemcsak más szóval, más nyelven tisztelték az Istent, más hittel is. Ez a világ nem olvad bele a külső népek világába, mellette áll, de távol tőle. És a mai zsidóság? A mai zsidóság is falak között él. Nem kőből épített gettófalak ezek, nem szűk odúk: a tradíciók, a mult és a különvalóság természetéből épültek. A zsidó más, mint minden más nép. Ha akarha se tudna nem más lenni. A gyűlölet pszichológiájában, az analitikai mélységekben ez az a zsidó és nyugtalanító ok: a zsidóság önmagához való ragaszkodása. De ezen a pszichológiai valóságon kívül van egy másik valóság. A zsidóság szívósságával olyan gazdasági tényezővé fejlődött, amely erős jelent, amelyel számolni kell. A gyűlölet másik forrása ebből a valódegtől bugyan ki. A zsidó tehetség felfelé tör: ott van a tudomány hazában, a laboratóriumok olvasztó kemenciái mellett, az épülő utaknál, mindenütt, ahol alkotni lehet. Itt van a nagy gyárak és a nagy vállalatok tízemeiben, irodáiban, annál a kormánykerékénél, amely a gazdasági élet hajóját irányítja. Ott van a bankokban, bürókban, azoknál az éreztetknél, amelyek belepik a gazdasági organizmust. Mindenütt ott van, ahol dolgozni lehet, magáért és mindenkéért. A gyűlölet ezt a munkát, ezt az existenciát irigyeli el tőle. Kikergeti a tudomány házából, percentszámában állapítja meg fejlődési lehetőségét, megfosztja gazdasági bázisától, elfűzi hajlékából. Csak sorsot él, mint éltek ősei évszázadok

A. fiat... (Németi)

3080-1

gót, fadpót, etal... olyadékat, üveg... szapot, kénlapot, szilobát, parafa... bliákat, "Berollina" gépeket, asbesz... tlyukat, persegő... gogancos üvegek... szott ribosokot... kat (Spritzkorke)... üveg, valamennyi... ket a legolcsóbb...

rajánlatot!

Rit. Szafmár

csontenyvet, m ártágyát, kocsikeocsót, glát stb.

aráz és vizes... vers és olvasz...

Szerkesztőség, kiadó... hivatal és nyomda... Kolozsvár, Str. Ezen... 3. Pap. - Országház 18
Az Uj Kelet telefonjai
Szerkesztőség ----- 977
Kiadóhivatal ----- 844
Nyomda ----- 876
Előfizetés ----- 452
Dr. H. K. ----- 866

vezetők kiadójás... szerkesztőségnek címsze... 1922. - Kéziratokat nek... nek vissza és nem éri... betűk meg

UJ KELET

ESTI-POLITIKAI-NAPILAP

Lejár Hermann Gol...

Előfizetési ára Romániában

1922 november 5. Vasárnap

V. évfolyam, 243. szám

Ciuj (Kolozsvár) 5683. Chesvan 14

1922 November 5. Vasárnap

A gyűlölet frontján

Három esztendő óta vér és forrongás szánt bele a népskébe. A háboru durva szövetségépte az emberi idegrendszeri, a fogalmak, az ösztönök és az ítéletek kisiklottak a morál és a törvény vágányáról. A hangzavarban, amelyben az éhség kísértetiesen vonyt, a durva erő visszasejtí magát az emberi keletkezés óskorszakába és csak egyetlen gonosz indulatot nevel és becéz: a gyűlöletet. A gyűlölet sohase volt olyan vakmerő, elszánt és kérelhetetlen, mint ebben a három esztendőben. A háboru nevelte és bátorította. A forradalmak, az existenciális katasztrófák szították és hivatelték. Egész Európa a gyűlölet frontján állott és a frontot nem tudta ledönteni, nem tudta eltakarítani a béke sem. A háboruban országok helyezkedtek el a gyűlölet frontján, a békében existenciák, társadalmi és gazdasági érdek. A vér, a forrongás és az éhség megdagadt áradása a gyűlölet medréből mindig egyetlen törpe népre zudult: a zsidóságra. Van ebben történelmi tragikum, történelmi ismétlődés. A keresztény háborúk idejében, amikor háborúk, pusztító járványok, forrongások és irgalom-hirdetések között megindultak a lovagi seregek, rettenés és halál járt a gettók lakói között. A mának sok hasonlósága van ezekkel az időkkel. Az irgalmasság hirdetői, a keresztényi megújulás és a forradalmak területén vérzik legtöbb sebből a zaidóság.

A mai zsidó sorsnak a régi zsidó sorsszal közös a tengelye. Az a zaidóság, amelyet törvények zártak börtönfalak közé, a börtönfalak mögött külön birodalmat teremtett magának. A gettó tömlő volt, de a tömlő falain belül mégie különálló világ. Ott benn más törvények uralkodnak és más szokások. Nemcsak más szóval, más nyelven tisztelték az Istent, más hittel is. Ez a világ nem olvad bele a külső népek világába, mellette áll, de távol tőle. És a mai zaidóság? A mai zaidóság is falak között él. Nem kőből épített gettófalak ezek, nem szűk odúk: a tradíciók, a mult és a különvalóság természetéből épültek. A zsidó más, mint minden más nép. Ha akarha se tudna nem más lenni. A gyűlölet pszichológiájában, az analitikai mélységekben ez az a zaidó és nyugtalanító ok: a zaidóság önmagához való ragaszkodása. De ezen a pszichológiai valóságon kívül van egy másik valóság. A zaidóság szívósságával olyan gazdasági tényezővé fejlődött, amely erős jelent, amelyel számolni kell. A gyűlölet másik forrása ebből a valódegtől bugyan ki. A zaidó tehetség felfelé tör: ott van a tudomány hazában, a laboratóriumok olvasztó kemenciái mellett, az épülő utaknál, mindenütt, ahol alkotni lehet. Itt van a nagy gyárak és a nagy vállalatok tízemeiben, irodáiban, annál a kormánykerékénél, amely a gazdasági élet hajóját irányítja. Ott van a bankokban, bürókban, azoknál az éreztetknél, amelyek belepik a gazdasági organizmust. Mindenütt ott van, ahol dolgozni lehet, magáért és mindenkéért. A gyűlölet ezt a munkát, ezt az existenciát irigyeli el tőle. Kikergeti a tudomány házából, percentszámában állapítja meg fejlődési lehetőségét, megfosztja gazdasági bázisától, elfűzi hajlékából. Csak sorsot él, mint éltek ősei évszázadok

óta. Nincs otthona, nincs talaja, nincs biztonsága. Nem is lesz addig, míg az isteni ígéretet a maga nagy áldozataival be nem váltja. Addig a gyűlölet martaléka marad: Urajaában, Oroszországban, Magyarországon, Lengyelországban, Németországban, mindenütt, ahol tömegekben él és ahol azért kell szenvednie, mert hi marad önmagához, mert élni akar és mert munkájával nemcsak kenyert keresi meg magának, hanem olyan gazdasági és tudományos értékeket termel, amely mindenkinek közös tulajdona.

A gyűlölet frontja mintha megmozogná. Most Lengyelország vív harcot a gyűlölet ellen. Ott is perccel, számmal követel a gyűlölet, de a jószanság megviselkedik vele. Németországban szintén harcban áll a jóanság a gyűlölettel. A porosz kormány szigorú intézkedésekkel akar gátat építeni a kiáradó antiszemitagyűlölet ellen. Nálunk egy idő óta lelkiismeretlen elforgatók az ország ellenségei, ássák a gyűlölet medrét. Röpíratokat szórnak ki a fogékony és hívő nép

közé, hogy megmérgezzék lelküket, hogy felszabadítsák a gyűlölet furiáit és rázudítsák az építő, dolgos zaidóságra. Diákok tüntetéseket rendeznek a régi királyság néhány városában, amelyek, ha szelidek és ártatlanok is, de a fegyverrel megindulásnak mégis az első lépései. A kormány erőlyesen, bátor kézzel nyult az antiszemitizmus igazgatók darasszfészkébe. Megtorló rendszabályokat ígért a jobboldali felforgatók ellen. A közoktatásügyi miniszter pedig az iskolákhoz fordult, amelyek néhol elfűrték a diákság esztelen rohanását a gyűlölet felé. A gyűlölet frontja tehát inog Inog Németországban és inog nálunk. Mert a kormány szándéka őszinte és becsületes, a román nép pedig józan értékelő. A gyűlölet frontja gyenge, ezt a frontot is fogja taposni a törvény eraja. De a gyűlölet frontja Európa más följein, ahol testvéreink élnek, csak akkor fog serejét és varázsát vesztve összedölni, ha a zaidóság teljesítette az isteni ígéretet és felépítette a maga házáat és otthonát.

A román kormány megkapta a meghívást a lenzanei konferencián való részvételre, azonban Ducea miniszternek az a véleménye, hogy ez a konferencia az angliai válságok miatt halasztást fog szenvedni. Románia képviselői azon lesnek, hogy biztosítsák a tengerszoros szabadságát, amint azt Románia érdekei követelik. Lausannei Románia részéről Ducea, Diamandi és egy műszaki kiküldött fognak elutazni.

A minisztertanács konstatalta az utletelek láttamozása kérdésében Magyarországgal szemben felmerült differenciák kapcsán Románia részéről elért sikereket. A magyar kormány kijelentette, hogy a láttamozások felfüggesztését sajnálatos félreállításokra kell visszavezetni.

Végül elhatározta a minisztertanács, hogy intézkedik a még függő kisejtitási ügyek gyorsítására.

Ezeket az ügyeket véglegesen el kell bírálni 1923 január 1-ig. A minisztertanács ülésé délután egy órakor ért véget.

A pénzügyi és alkotmányreform bizottság

Bukarest, november 4. (Rador) A pénzügyi bizottság tegnap délután Bratianu Vintila elnökletével ülést tartott, amelyen kisebb módosításokkal elfogadták a falusi adókra vonatkozó tervet. Az ülést ma délután folytatják, amikor is a városi adókról szóló rész kerül megvitatás alá. Az alkotmányreformot előkészítő bizottság tegnap délután öt órakor szintén ülést tartott, amelyen a petróleum termelést szabályozó törvényeknek az alkotmánnyal kapcsolatba hozataláról folyt a vita. Bratianu Vintila, Constantinescu miniszterek és Joantescu képviselő felszólalásai után az ülés folytatását szombat délután öt órára halasztották, amikor a föld nacionalizálásáról lesz szó.

Sztambulinszki Bukarestben

A bolgár miniszterelnök bukaresti utjáról érkezett első bukaresti látogatásáról számol be, hogy a Szófia-Russosok gyorsvonat kiiktása miatt Sztambulinszki megérkezése késik. A miniszter vonatot Filippopolon át továbbították Russosok felé, ahol a miniszternek várnia kell, amíg Bukarest felé továbbutashat.

A Rador későbbi távirata aztin azt közli, hogy Sztambulinszki tegnap este Bukarestbe érkezett. A "Viitorul" a bolgár miniszterelnök utjáról kapcsolatban rámutat arra, mennyire természetes, hogy Sztambulinszki kontaktusba lép a román kormánnyal és a kizantant többi kormányival a napirenden levő balkáni problémák megvitatása végett. Sztambulinszki Romániában barátságos fogadtatásra fog találni, mert Románia nem érez gyűlöletet Bulgária ellen. Románia csak a békeszerződésnek és a jó szomszédi viszony respektálását kívánja.

A "Lupta" úgy véli, hogy a bolgár miniszterelnöknek bukaresti látogatása összefüggésben van a tráciai kérdés rendezésével, valamint azszal, hogy Bulgária Dedeágaosnál az Égei-tengerhez juthasson, nemkülönben a Romániában már alá írt bolgár vagyonok visszaszolgáltatásával.

Százszázalékkal emelik a német postai tarifát. Berlinből jelentik: A birodalmi szövetség tanács ma hozzájárult a postai tarifák 100%-os emeléséhez november 15-i érvényre.

Mihalache visszatér a parlamentbe

Megsemmisítik az ellenzéki mandátumokat, de nem lesznek új választások. Minisztertanács és bizottsági ülések

- Az Uj Kelet tudósítójától -

Tegnap volt a nemzeti párt és a parasztpárt tárgyalásainak kritikus napja, amelyen végleges döntést vártak. A döntés nem történt meg, a tárgyalások még folytak. A két párt között csak egyetlen, de a legfontosabb ponton vannak még nézeteltérések, nevezetesen a parlamenti munkában való részvétel tárgyában. A parasztpárt nagyrésze vissza akar térni a törvényhozás munkájába, a nemzeti párt ezzel szemben a további rezisztenciát kívánja fenntartani. Maniu távollétében Popovici Mihály, majd Voicu Nitescu tárgyalnak Mihalacheval.

As "Adeverul" jelenti, hogy Voicu Nitescu, a nemzeti párt végrehajtóbizottságának tagja Bukarestbe érkezett arval a megbízással, hogy átadja a nemzeti párt választás a parasztpártnak. Mihalache tegnap este megbeszélést folytatott Popovici Mihállyal is, de a tárgyalások még nem értek véget.

A tárgyalásokkal egyidejűleg a kormánypart folytatja nemzetipártellenes akcióját, amelyben most újból a magyar parlamentben elhangzott Szilágyi fősé ismeretes felszólalást használták fel. A "Viitorul" jelenti, hogy a többséghez tartozó erdélyi és bánát képviselők és szenátorok tudomásul véve a Szilágyi képviselő ügyében a magyar parlamentben elhangzott inerpellációt, együttesen manifesztumot szerkesztettek, amelyben elítélik a nemzeti pártot, mivel ennek megatartása fegyvert szolgáltatót Románia elleneségeinek kezébe. A manifesztumot a szenátus alelnöke, Protopopu, Gheorghe Popovici, Simion Mandrescu, Gavril Tripoi és Sorleu mint bizottság állították össze és a "Viitorul" teljes egészében közli.

Megsemmisítik a mandátumokat, de nem lesznek új választások

A kormánypart köréből az a nagyérdemességű hír kelt szárnyra, hogy a parlamenti ülészakban megfosztják ugyan a nemzeti pártot és

a parasztpártot mandátumaitól, ha nem vesz részt a parlament munkájában, de új választásokat nem irnak ki. A törvény rendelkezése szerint ugyanis, ilyen esetben a mandátumot az az ellenjelölt kapja meg, aki a választás alkalmával a legtöbb mandátumot kapta. A legtöbb esetben tehát liberális politikusok. Választás Erdélyben csak azokban a kerületekben lesz, ahol a választás egyhangú volt, így Gyulafshérváron, ahol Maniu Gyulát választották meg egyhangulag.

Ezért nem fogadta el a kamara Zigre Miklós és Andru Sever lemondását sem. Remélik, hogy a két dissidens nem vesz részt a parlamenti munkájában és így az ő mandátumait is meg lehet semmisíteni.

Jorga fascizmusával

kapcsolatban a "Neamul Romanesc", Jorga orgánuma a követkeket írja: Több lap azt a téves hírt hozta forgalomba, hogy Jorga Miklós fascista szervezeteket kíván Romániában is. Jorga a lapok által említett kijelentésében csak hasonlatképen használta a fascista jelzőt, amikor azt mondotta, hogy fascizmust kíván az uszora letörésére és a közéleti tisztaság helyreállítására. Ilyen értelemben vállaljuk a fascizmust, de nem Mussolini fegyvereivel, hanem a törvényes keretek között, a forradalmi mozgalmak megelőzésére.

Minisztertanács a külügyi kérdésben

Bukarest, november 4. A kormány tagjai tegnap délelőtti tízenegy órakor Jonel Bratianu elnöklete alatt minisztertanácsot tartottak. Ducea külügyminiszter közölte, hogy Sztambulinszki bolgár miniszterelnök Russosokba érkezett, honnan szombat délelőtti fog a román fővárosba érkezni két kormánykiküldött kíséretében. A bolgár miniszterelnököt a román kormánykörök barátságos fogadtatásban fogják részesíteni, szigorúan a békeszerződés által előírt keretek között.

Örült hausse a berlini tőzsdén

Az Uj Kelet tudósítójától

Berlin, november 3. Az itteni tőzsdén örült hausse tombol. A dollár 5200-ig emelkedett és esésre már 5600-as árfolyamot ért el. Ez a jelenleg Németország gazdasági állapotának teljes felbomlását mutatja. A tőzsdei megbízásoknak csak a felét tudták teljesíteni. A bankok elvannak halmozva kivihetetlen megbízásokkal. Nagy aggodalmat okoz, hogy a kormány nem ad ki jelentéseket a jövételi bizottsággal való tárgyalásokról. Az osztrák siberék és spekulánsok Berlinbe tették át működési színhelyüket. A Stines-koncern papírjai jelentősen emelkedtek. Külföldi események véleménye szerint a márka megszüntetésének egyetlen módja az, hogy külföldről arany kölcsönt vegyenek fel. A „Berliner Tageblatt” szerint Hermes pénzügyminiszter bőséges ajánlatokat a német javaslatokat a jövételi bizottság elé. Állítólag pozitív javaslatokról van szó.

Berlin, november 4. A márka katasztrofális árhanyatlása folytatódva tart. A tőzsde mai megnyitására a dollár 6000 re ugrott. A vad hausse-al kapcsolatban a bankokhoz fantasztikus tömegben érkeznek vételi megbízások, amelyeket nem tudnak teljesíteni. Érdekes pszichológiai jelenség, hogy a hausse ellenére is nagyon nyomásztólóg hatottak a tőzsde beszállásáról elterjedt híresztelések.

Az új Jeruzsálem

Az Uj Kelet Palesztinába kiküldött munkatársától.

Jeruzsálem, augusztus

Jeruzsálem nagyon megváltozott, de senkinek nincs joga, hogy leálljon mély boltívek alatt a szűk utcákon és elkezdjen efelett szomorkodni. Mert még itt vannak azért az ó régi omladéka, a templomfal, a régi régi temetők, azokban ő most is tejszébe szerint sirhat, hiszen még aki a legacionálisabb értelemmel is jön ide, azt is elfogja valami könnyetfakasztó érzés, én magam is mentem az óvárosban a keskeny sikátorok között, olyan sötét és titokzatos itt minden, hogy az ember érzi, összessorol a saive, az irtóan vastag falakban barlangszerű mélyedésekből puffadt gyolcsok fohérlenek elő: hő alafrokok óriási arab testeken, jemeni asidokon, baraa burnuszok, vörös fezek és fehér fátylak az arab asszonyok aróán, itt mindenki kell, hogy érezze: ó, bibliai idők lüktetnek a levegőben, azon a merész kanyarodáson Jákob járhatott, Salamon templomának megmaradt fala mellett még ma is összegyűlnek szombat déli-olítottként a asidó férfiak és asszonyok, magam is imádkoztam ott egy ilyen délelőtt, az előimádkozó ott állt vörös kaffiában és fejrehúzott imaköpenyben a huszáláb magas fal sarkában, vele együtt mindenkori ráfektetett két tenyerét az évezredekben ottmaradt kőlapokra, göröcsösen tapogatták, mintha az új és szavos időkben a régi, nyugodt pástorióidőbe menekülének bele, de azért voltak ott emberek, akik feltehetően a mai napokat könnyezték, az új fiatalok hűgéségét, jónaságát és tekintetmélkülvaló értelmességét siratták, én láttam itt anyákat, az aronkat behúzták fehér kendőbe, kérdéskim őket, min zokognak, mondják, nem tudják biztosan min, csak hiányszik nekik valami melegség, az a jó polgári szombati hangulat, amikor ebben az országban ilyenkor mindenki nyugodott, jaj, jaj, sirtak ezek az asszonyok és ezek a férfiak a régi és az új pogromokért és az ó idejük elmúlásáért, én akkor valami jóféle hűsítő után vgyakoztam, elcsittem a pauszok fala mellől, mentem gyorsan a szállodamba és az éjszakát bannar álantam, vasárnap reggelre frissen és nagy várakozással ébredtem, mire a Varsavsky-hotél magaságából le-

A márka újabb zuhanását sokan a Birodalmi Bank elnökének minapi nyilatkozatára vesetik vissza. Emiatt a bank elnöke is akar mondani. Wirth kancellár nyilatkozatai adott a „Neue Freie Presse”-nek a pánikhangulatról és a márka katasztrófájáról. A kancellár szerint a tőzsdén uralkodó pánikot a német gazdasági helyzet semmiképp sem magyarázza meg. Ennek legfőbb oka az, hogy az antant felelős tényezői nem tudták ráeszmélni magukat a szükséges határozatokra, holott maguk is tudják, hogy dönteniük kellene. Ennek a halogatásnak azán most itt a következménye. Németország képtelenné vált a jövételi fizetésére.

Ezrel kapcsolatban az United Telegraph azt jelenti Párisból, hogy a francia kormány a frank állandó értékesítésének és a lejáráó pénzügyi bizonytalanság miatt elhatározta, hogy véget vet a jövételi kérdés halogatásának. A jövételi bizottság és a német kormány között tegnap kezdődtek a részletes tárgyalások. Hermes-pénzügyminiszter előterjesztette a német kormány javaslatát, amelyek felelt megindult a vita. Ezeket a tanácskozásokat a francia kormány előzetes döntésnek tekintti a reparációk kérdésében, amelyben úgy Németország, mint a szövetségesek érdekében még e héten dűlőre kell jutnia.

eremkedtem a posta előtti tőzterre, az autók már egymánfőn kanyarodtak ki a Jaffa-utra, a Waad Hácirim elő perceként érkeztek kocsi, kapuján jöttek mentek, sárginges halacsok igyekettek létrákkal és malterező vedreikkel az új város felé, hogy felhúzzák a friss házakat, az autobusz egy-kettő megtelt hivatalnokokkal, akik jelentéstételre a kormányzó palotához indultak, az Olajfák hegyére. A Dsor Hájom palotájának kapuja alól hatalmas újságpapirtekerosek közül futottak ki a rikkanosok a lap legújabb számával: a népszavazás ratifikálta a mandátumot! — kiáltották kanassa hangjukon eszrefél, mert július 19. e volt és minden újheber ujjongot az örömtől, az óregabbak zsiadtak az óvárosba, hogy gyorsan ezüst piastereket dobjanak be a templomok perzelyeibe, a kereskedők a Jaffa uton a tegnapi nap nagyobb biztonságérrettel húzták föl ületükön a rollót, ismerős mérnököt láttam nagy aktatáskákkal és új házépítési terveikkel rohani gazdag vállalkozókhoz, amint esteledett az eszasszonyokkal is találkoztam, akik azelőtt való nap délelőtt a szentély falánál sirtak. Mintha egyszerre lettek volna minden előítéletéről, to'ongva jegyeit változtak a héber mosgósínhasák ünnepi előadásaira, egyszerre mindenki megérlette, hogy nem lehet és nem szabad mindig ebben a sírásos hangulatban élni, im, látzók, csak egyetlen real'sabb momentum adódott, ami egy kicsit beleért mindenkiné az ezisztenciájába, már is hogy felérették a történelmi pillanatot.

Ezen a napon meguntatkozott az új Jeruzsálem. É: azostul már mindig csak így láttam. Fialak, frissen és teremfően. Még sovat álltam az óvárosban, a szőcsny, vak kőfalak között, azt hittem, nincs semmi mögötük, de egyszer Ginsburg, a „Dapim” szerkesztője jött velem, valami egészen titkos ajtón behajtottunk, majd elámtam: a néma kőfalak belül modera nyomda tüktetett. És másaktalomal is, a nikor az egyik sikátorban a velencei sóhajok hidjához hasonló ívet láttam, kis ketracablakka, két fal között, nem sejtettem, hogy ebben az ivben iparműszaki műterem van, még pedig Magyarországtól eszárnaazott emará, S.elen freund Salomoná.

A szent városban így tér magához, kövek mögül kidugja fejét, az elalélt élet. Igazán, szépen és szabadon az új városrészen fejlődik, ahol van tere és levegője. Az új városrészt Geddes tanár tervei szerint épül, itt vannak a kőépületek, a városi kert, az ültetek. Az új város a fiataloké, a régi az óregoké. De a fiatalok minden nsp bejárnak az óvárosba és légző-

oszeikben mindig visszak egy lehellenyt az új levegőből. A sápsát óregok besippantják és felfrissülnek. A maguk körében már ók is utánasimálják a fiatalok új életmódját, látásukat kezdik modernebbitől berendezni, szebben élnék, mint eddig. Mert a tempó a fiatalok diktálják. Jeruzsálemben is.

Ben Ami

Föltételtes állampolgárságot kapnak a csatolt területek lakói

Mindenki állampolgársági oklevelet kap. Egy végre nem hajtott rendelet. A hatóságok teljesen tájékozatlanok. Kétféle idegenek

Az Uj Kelet tudósítójától

Két éves problémája a Románia csatolt területein élő lakosságnak az állampolgárság. Ezen a téren a legnagyobb fejlettség uralkodik nemcsak a közönség körében, de hivatalos körök is teljesen tájékozatlanok. A trianoni békeszerződés, mint ismeretes, úgy szól, hogy azok a lakosok, akiket a békeszerződés elsőbélépéének napja a Romániához csatolt területeken talált, minden további eljárás nélkül román állampolgárokká lettek, 1922 július 26-ától kezdődőleg, ha más állampolgárságot nem választottak. Ennek tudatában mindenkinek behelyezkedett a jogfolytonosság alapján az új viszonyokba, adó: fizetett, katonáskodott, szóval mindenben eleget tett állampolgári kötelezettségeinek.

Néhány nappal a békeszerződés elsőbélépése után a belügyminisztérium 18628-1922. szám alatt rendeletet hozott Kolozsvár és a többi város illetőségi ügyosztályához, hogy azoknak a részére, akik minden kétséget kizáróan igazolni tudják, hogy valamelyik Romániához csatolt községben illetőséget szereztek, külön állampolgári oklevelet fognak kiállítani. Erre a célra minden járás székhelyén speciális bizottságot fog kinevezni s ez fogja a megfelelő iratok alapján eldönteni, hogy ki román állampolgár és ki nem. Az állampolgársági oklevél megszerzésének eljárási szabályzatának kidolgozását még a nyáron kezdték meg a minisztériumban és nemrégiben az a hír terjedt el, hogy Kolozsváron ez a bizottság Béress János városi tanácsos elnöklete alatt már meg is kezdte a működését és elintézi a két év alatt felgyűlt kérvényeket. Erre a hírre az emberek százai fordultak az illetőségi ügyosztályhoz, hogy végre rendezzék közjogi helyzetüket és ezáltal egzisztenciájuk megszüntetéséhez kezdheszenek és mentesítsék magukat a további bizonytalanságtól és zaklatástól. A városházán azonban senki sem tudja, mi a teendője a kérvényezőkre tömegével szemben és az embereket továbbra is a legnagyobb bizonytalanságban hagyják.

Béress János városi tanácsos, aki az állampolgársági ügyeket intézi, munkatársainak kérdéseire a következő felvilágosítást adta:

Az állampolgárságról döntő bizottságok még sehol sem alakultak meg, mert ezidig semilyen intézkedés nem jött Buarestből és így az állampolgárság megszerzése egyelőre nem lehetséges. Amennyi intézkedés képpen, a községek érdekeinek személt tartásával azonban, a trianoni békeszerződés és az állampolgárságról szóló törvény alapján,

az illetőségi ügyosztály mindenkiné, aki állampolgárságot igényelt, kiadott, ideiglenes igazolványt állít ki, melynek alapján feltételesen román állampolgárnak tekintik,

amíg ügyét véglegesen elintézik. — Azokra nézve, akik kölföldön születtek és nem szereztek még romániai illetőséget, de néhány éve itt laknak már, az 1879. évi ötvenedik törvényeink intézkedik. Ezek is kérvényezőik az állampolgárságot a

nyolcvadik paragrafus alapján, amely előírja, hogy a kérvényhez mellékelni kell az összes családtagok születési bizonyítványát, házasságlevelét, bizonyítványt arról, hogy állampolgárságát valamilyik romániai községbe hajtandó az illető tagjai sorába felvenni, azután kell egy bizonyítványt arról, hogy az illető felem tudja tartani magát és családját nélkül, hogy az államterhére volna, igazolványt kell arról is, hogy felvettette magát valamely község adófizetőinek lejtromába és végül közzegzői nyilatkozatot, hogy más állampolgárságot nem optált. És itt kell megjegyezni, hogy a repatriáltakat, akik azután magyar vagy más utlevéllel visszatértek, nem tekinthetjük többé román állampolgároknak, még akkor sem, ha itt születtek és itt szereztek illetőséget.

Ezekről a romániai törvények úgy rendelkeznek, hogy kérvényeiket az igazságügyminisztériumhoz kell eljuttatni, amely a parlament elé terjeszti azokat és az országgyűlés külön-külön dönt afelett, hogy kinek adja meg az állampolgárságot és kinek nem. Feltehető azonban, hogy ezidig még senki sem kapott ezen a törvényhozási u'on állampolgárságot, sőt megtörtént, hogy a hozzá feltérjesztett kérvényeket az igazságügyminisztérium visszaküldte azzal, hogy az illetőségi ügyosztály saját hatáskörében és belátása szerint intézkedjék, vagyis ezidig állampolgárságot nem lehet szerezni. Hír szerint az új alkotmányreform generálisan fogja megoldani ezt a kérdést.

Benito Mussolini

A fascista vezér portréja

Herceg Géza magyar újságíró a bécsi „Neue Freie Presse” egyik legújabb számában személyes impresszióit írja meg Mussoliniról.

A sző márciusi értelmében hős ez a Mussolini — írja Herceg. Valóságos püostolyok, török és kőzigránatok szerepeltek politikájában. Jóllehet újságírók, politikai szónoklatok és broszurák is eszkösei voltak, de mégsem ezek segítségével jutott a törvényhozás házába.

Temperamentuma és impulzív aktivitása állanak jelölme előterében. Valódi olasz: fiatal, alig negyvenéves. Főlépésében, beszéd mozdorában, stílusában és politikájában gyorsan elárulja a dűtődéi olasz, az exaltáltat, a meglepően celsékvőt. A háboru előtti ismeretlen szocialista zsurnalista volt, majd az „Avanti” igazgatójává lundült és ebbei az állásban szerzett magának szerény hírnevet és tekintélyt. Mielőtt Olaszország a világháboru ba belépett volna, már Mussolini köpenyeg fordított. Elhagyta elvtársait, az intervenciócok vesére lett és régi politikai hittvallásának ellenkezőjét csatlakodte Nem mőrsékelit szocialistává vagy keresztény-szocialisává váli: egész új sinit állított és nemzeti trikolór földiorésést és a so-órá érzések é vényessülést követelte. Ez a felülnő pálfodulás az emberekben azt a hit: költette, hogy az antant megfizetett embere. A vádak nem

Rothmann Márton szabókellékek és rövidáru raktára **Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz.** Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközölök

Vas
térítik
nak gy
is ün
pedig
két év
rosszul
tője le
kezett
alapítot
felé írá
A
domban
bessélt
hivott
ségebe
hossz
láltm
alig to
njások
nált sz
szokat
mosdul
szava b
Ne
Eller
Pár
tés sze
zárólag
fogja k
mány
a neme
rahajló
kének
gonni.
ezzel a
barátko
szárság
a szul
szerefné
zödre
meg fo
szükség
mert fe
nek isz
Pár
Tribune
detroniz
követke
Riza Nu
cupán
a világi
ben csak
ntán, m
nem jöt
gálat és
javaslato
Fent
Lond
as angot
a konst
konstant
Cara B
lés fent
új állam
tikus jo
irányzato
azon jog
dalom he
léptesse.
13 franc
Páris
tikai kör
nyert n
hírek, a
szemlést
francia
eset a la
szőlőnt
ügyét. Te
nököt, ho
befolyása
Franklin
hanem A
oisország
Ethelast
Páris,
hosszabb
angol via
meg, hog
szüni a fe
hogy a k
Tüzi

HIREK

Gömbös nagy beszédre készül a zsidókérdésről a nemzetgyűlésen. Budapestről jelentik: A nemzeti sajtótudósítóiroda jelentése szerint Gömbös Gyula a most összehívott nemzetgyűlés első ülésén nagy beszédre készül, amely expositive lesz a keresztény blokk parlamenti programjának. Gömbös ebben a beszédében meg fogja okolni a keresztény nemzeti szövetségek szűkességét a zsidóságkal szemben. Beszédének egyébként az a célja, hogy egy a belföldet, mint a külföldet egyszersmindenkorra felvilágosítsa a zsidókérdésről. Gömbös nyilatkozott készülő felszólalásáról és kijelentette, hogy abban nem akarja a keresztény koncentráció teljes munkaprogramját megadni, hanem csupán statisztikai adatokkal meg akarja világítani a zsidókérdést.

Nem engedik külföldre a romániai diákokat, mert valutával spekulálnak. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a külföldön tanuló diákok számát a minimumra fogja lecsökkenteni. Erre a lépésre a miniszter nemcsak a takarékosági szempontok miatt készült, hanem az a tapasztalat is, hogy számos tanuló valutapekulációkat üzent külföldön. Ennek megakadályozására a miniszter elrendelte, hogy az a célra kiküldött bizottság csak a speciális tanmunkáikat végző kitűnő tanulóknak engedélyessen ilyen stipendiumot. A miniszter egyúttal a költségvetésben megállapítja azt az összeget, amely a külföldön tanulókat segélyezésére fordítható. Amennyiben ezen összegből megtakarítást eszközölnek, úgy azt más kulturális célokra fogják felhasználni.

Ellenőrzik a katonai szolgálatot. Bukarestből jelentik: Az „Indep-tarea” jelenti, hogy Mardarescu tábornok hadügyminiszter személyesen átvett számos panasz alapján elrendelte, hogy az katonai tartás és személyi és a hadkiegészítő szolgálat felett, amelyekben állítólag több visszaélés történt, úgy az áthelyezések, mint a szolgálati kötelezettségek minősítése, valamint a tanulmányok miatti halasztások körül.

Politikai háttér van a nagyromániai szövetszettek kongresszusán mögött. Bukarestből jelentik: A nagyromániai szövetszettek november 19-21. napjain tartják Bukarestben, a Fundatia Carol épületében országos kongresszusukat. A kormánylapok ezt a kongresszust egyik politikai párt szolgálatában állónak jelölték és ezért a CFR. visszavonta a kongresszus résztvevőinek igért vasúti jegykedvezményt. A kongresszus szervező bizottsága most kommunikét adott ki, amelyben előfolyt azokat a vádakot, hogy valamelyik párt szolgálatában állana és kijelenti, hogy a kongresszus csupán a szövetszettek vitális problémáinak objektív megvitatásával és a készülő szövetszeti törvénnyel fog foglalkozni. Ezért kéri az összes szövetszetteket, küldjék ki képviselőiket a fenti időpontban megartandó kongresszusra.

Átadják a Vaskaput. Bukarestből jelentik: A nemzetközi Duna-bizottság a legközelebbi napokban adja át a román és jugoszláv hatóságoknak a Vaskaput. A két állam be fogja fejezni a magyarok által, a csatorna kiszélesítését célzó, már megkezdett munkálatokat. A román kormány a vízvezeték hajtóerjét is ki akarja használni ipari célokra.

Százmillió jennel csökkentették a japán költségvetést. Párisból jelentik: A Havas-ügynökség tókiói jelentése szerint a pénzügyminisztérium újabb 30 millió jennel akarja lecsökkenteni a tengerészeti költségeit. A legközelebbi években a pénzügyminisztérium egész költségvetését több mint 100 millió jennel fogják csökkenteni.

Véres zavargások egész Olaszországban

Dühöng a fascista-terror. A francia nacionalisták is ébrednek

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Róma, október 4

A fascista győzeleméig néhány napos és már is óriási belpolitikai és külpolitikai bonyodalmakat okozott. A legújabb jelentések szerint Rómában a fascista győzelmére rendezett ünnepek

véres zavargásokra adtak alkalmat. Sok ember meghalt.

Olaszország több városában heves összeütközések voltak a szocialisták és a fascista közt. A szocialistapárt kiáltványt intézett a munkásszöghöz. Megállapítja, hogy a fascista kormányra hárul a teljes felelősség: az ország sorsáért. Megjósolja, hogy a fascizmus a katonai kiadások óriási emelkedését fogja eredményezni, az országot romlásba viszi, végül nyugalomra inti a munkásságot.

A milánói újságírók egyesületének vezetősége az „Avanti” szerkesztőségében és nyomdájában szemlélet tartott. Megállapította, hogy

Szávai Zoltán, a Petőfi-társaság tagja — sikkesztott. Budapestről jelentik: Az ügyészség elfogatóparancsot adott ki dr. Szávai Zoltán, a temesvári kereskedelmi kamara volt titkára ellen, aki néhány évvel ezelőtt Budapestre költözött és ott Szávai és Társa cég alatt export-import irodát nyitott. A félhivatalos közlés szerint Szávai Bernard de Bertouch génuai kereskedő kárára 200.000 koronát sikkesztott és ismeretlen helyre szökött. Ez a rendőri jelentés egy meglepő karrier bukását jelenti. Dr. Szávai Zoltán a Petőfi-társaság tagja és másodtitkára volt és már nagyon fiatalon jutott igen jelentős pozícióba. A Petőfi társaságban főszószólója volt azoknak, akik Móricz Zsigmond, Babits Mihály és Palágyi Lajos kizárását indítványozták magas erkölcsi elvek hangsúlyozásával.

Molnár Ferenc új darabjának bemutatója Budapesten. Budapestről jelentik: Péntek este mutatták be Molnár Ferenc új darabját: „Az égi és a földi szerelmet” a Magyar Színházban. A közönség zajos ovációval fogadta a darabot, amelynek határozottan nagy külső sikere volt. A pazar kiállítás és a szereplők kiváló játéka sokban hozzájárult ehhez. A szerzőt minden felvonás után a lémpák elé hívták és meleg n. ünneplték. A darab belső értését mérlegelve, a kritikusok meglehetősen eltérnek egymástól. Abban azonban majdnem valamennyien megegyeznek, hogy a zavartalanul rendkívül bátor. Schöpflin Aladár szerint ebben a jelenetben a misztikum a szimbolizmus felé fordul, hogy végül közeljelen a misztériumhoz. Erdős, hogy a formai megoldást Molnár ebben a darabban nem tudta megcsinálni. A fő női szerepet Darvas Lili játszotta művésziessé, a többi szerepekben Báthory Gizzi, Péchy Blanka és Törzs Jenő nyújtott kitűnő alakítást.

Királyházát előtörtte a kiáradt Tisza. Királyházaól jelentik: A hetek óta tartó eszések, a folyók rendkívüli gyarapodása az egész Bodrogkört és a tiszamenti falvakat katasztrófabá döntötték. Ma már annyira megdagadt a Tisza, hogy Királyházanál kilépett medréből és Királyházát előtörtte. A víz a lakóházak jórésztébe is benyomult. A Bodrogkört

négy rotációs gépet, tíz szedőgépet széjjelzúztak, más gépekben pedig nagy kárt tettek.

A kárt négy millió lirára becsülik. Az újságírók egyesülete táviratban tiltakozott Mussolininál és kérte a sajtó megvédését.

A kormány vizsgálatot rendelt el a fascista garázdálkodásai miatt. A vizsgálat megállapította, hogy az eddig elkövetett büncselekményeket fascista ruhákba öltözött kommunisták hajtották végre (?), akiknek a kézrekerítésére szigorú intézkedések történtek.

Egy fascista csapat benyomult a római szovjetkövettség helyiségebe,

aminek állítólag diplomáciai követkormány lesz.

A fascista uralomra jutása a francia nacionalistákat megerősítette küzdelmében és már is erőlyes eljárást követelnek a szocialisták törekvései ellen.

területén is a legtöbb helyen víz alatt állanak a földek. A falvakba még nem nyomult be az árvíz, de a Bodrog és a kisebb folyók kiöntése máris katasztrófa. Az árvíz mérhetetlen károkat okoz, amelynek súlyát a lakosság csak a jövőben fogja megérezni. Az őszi vetést ugyanis még sehol sem kezdték meg s így jövőre éhínség elé néz az egész vidék. A burgonyatermés veszendőbe ment, a kukoricát sok helyen még le sem törték, a víz mindent elborított. Az árvíz tetején óriási értékű takarmány uszít, melyet már nem bírtak beakarítani.

Budapesten letartóztattak egy lapszerkesztőt, mert erélyi lapokat tudósított Budapestről jelentik: Liptófalvi István, a „Hírszolgálat” című lap tudósító szerkesztőjét a rendőrség letartóztatta a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen elkövetett válság címén. Liptófalvi ellen az a vád, hogy az „Arad és Vidéke” című lapnak „Választási visszaélések” címmel tudósítást küldött, melyben azt írta, hogy a hatóságok tudtával több kerületben választási erőszakoskodások történtek. Liptófalvi a választások előtt több erélyi lap budapesti tudósítója volt, a kormány azonban megakadályozta ezen működését akkor, amikor ellenzéki képviselőként lépett fel.

Revolveres támadás a cseh nemzetvédelmi mi iszter ellen. Kassáról jelentik: A napokban Udrzal nemzetvédelmi miniszter Mittelhauser tábornok vezérkari főnök és Gajda tábornok kíséretében Ungvárról Kassára jött autón. Utközben Trebisovon a miniszter szemlélet tartott a helyőrség felett. A szemle a szokásos formák és parádék között simán lezajlott és a miniszter kíséretével együtt utnak indult Kassa felé. A jelentések szerint ezen az útvonalon történt a merénylet, amelyet egyébként a legteljesebb titkokzatonosság homálya borít. Udrzal miniszter Gajda tábornokkal tilt egy autóban. Mintegy nyolc-kilenc kilométernyire Kassától, valószínűleg a Felsőolcsóvár fölötti erdőben, két lövés dördült el. Az autóban ülők nem gondoltak a két dörrenésnél arra, hogy azok lövések is lehetnek, hanem azt hitték, hogy elpatant az autónak egy rugója és nyugodtan folytatták útjukat. Délután egy óraker érke-

zett a miniszter és kísérete Kassára, ahol csak a beérkezés után vették észre, hogy a felsőolcsóvári kiserdőben tulajdonképpen merénylet történt. A sofőr megvizsgálta az autót és két fegyvergolyót talált az autó balold párnázott falán. A golyók meglehetősen nagy lyukakat ütöttek az autó falán és a vizsgálat szerint csak csak két golyó volt, hogy a miniszter vagy a tábornok súlyosan meg nem sebesültek. A rendőrizsgatóság és a csendőrség azonnal megindította a nyomozást. A miniszter a merénylet utólagos fölfedezése után megértotta nyugodtan a szemlélet és fogadta a katonai és polgári hivatalok képviselőinek tisztelgését. A diszesszad elvonult, a miniszter résztvevett még az esetét katonakért tartott gyászistentiszteleten és este 16 óra 45 perckor Mittelhauser tábornok vezérkari főnök kíséretében visszautazott Prágába.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük t. vevőinket, hogy déligyűmbözo, fűszer- és gyarmatárú üzletünket Széchenyi-tér 34 szám alól ugyancsak Széchenyi-tér 22. szám alá helyesztük át. Midőn t. vevőinknek est becses tudomásukra hozzuk, kérjük további szives pártfogásukat és vagyunk kiváló tisztelettel: Katz és Bernát.

Ha Kolozsvárra jön, ne mulassza el felkeresni az Uj Kelet könyvosztályát.

Házasság. Hönig Rózsikát Maroadsáról eljegyezte Kretsch Ödön Kolozsvár. (Minden külön értesítés helyett.)

Schwartz Herman Maroshéviáról eljegyezte Dászkat Mariskát Clujról. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Harsányi Jenő ügyvéd, a dési cionista csoport titkára, az Uj Kelet külső munkatársa eljegyezte Ehrenfeld Margitát Désről. (Minden külön értesítés helyett.)

Orvosi hír. Dr. Feszt György röntgenológus-belorvos rendezését Cal. Reg. Ferd. (volt Wess. lőny: Mialós a.) 34. szám alatt újból megkezdte.

Ucai és esélyi ruhák, téli kabátok, kosztümök kiárusítása. Medelház, Mikó-utca 30.

Felhívás a Haggibbor futballcsapataihoz. Felhívom a Haggibbor összes játékosait, hogy a mérkőzések előtti napon nézzék meg a felállítást a Haggibbor hirdető tábláján, a Park-kávéház emeleti helyiségében. A mérkőzések idejénk és a felállításnak nem tudásából származó összes mulasztásokat a feyelmi bizottság elé fogom utalni. A Haggibbor intézője.

Favorit az előkező világ pezsgője. Mindenki kérje a legjobbat favorizált pezsgőt.

Értesítés. A Dick Jakab és Fia cég Cluj város állami és városi tisztviselőinek október 31 ig rendkívüli ártban hirdettet nagy alkalmi elárúsítást a cég rendkívüli nagy vesztesége dacára felsőbb kérszre igazolvánnyal előtölti tisztviselőknak, valamint az erélyi és bánáti újságírószervezet kolozsvári csoportjára igazolt tagjai részére, hogy áldozatkésztségnek ismét bizonyoságot adhassa, november 15 ig megbesz bbitotta.

Markovits F. ékszerész, Arany- ezüst ékszerek, kinczeüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, brilláns legmagasabb napi ártakon veszek. 1398 Cluj, Wesselenyi-utca 20. sz.

Vasárnap délután 4 óraker a PARK-KÁVÉHAZ emeleti helyiségében lesz a **JEHUDIT közgyűlése** **FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen!** Cluj, Calea Victoriei 99. szám, Telefon 2-71. 1397

isérte Kassára, és után vették a városi kiserdő-merénylet törzsgáta az autót talált az autó. A golyók megütöttek az autó szerint csak csak a min'ster yon meg nem rigazgatóság és megindította a ter a merénylet után megtörtént és fogadta a ivatslok képv. A díszsásad el-résztve még tartott gyász-16 óra 45 tábornok ve-sszauta-

telettel értesít-gy déligyümlő, áru ületünkét a alói ugyarcnak m alá helyestük nek est beces kérvék továbbbi és vagyunk ki-katz és Bernát.

a jön, ne mu-az Új Kelet

Rózsikát Maroa-cretsch Ödön Ko-ertesítés helyett.) n Maroshévizről Mariskát Clujról s helyett.)

üggyvéd, a dési are, az Új Kelet egyeste Ehrenfeld aden külön érte-

Feszt György s recdóését Cal. alány: Milla a.) megkezdte.

élyi rubák, téli biarúsítása. Mo-

gibbor futball-ny a Haggibbor gy a mérkőségek meg a felállítást a bláján, a Park-ségében. A mér-felállításnak nem zses mulasztáso-ág elé fogom uterója.

elő világ pez-je a legjobban

ok Jakab és Fia és városi tiszt-g rendkívüli ár-almi elárúsítást vesztésége da-garolvánnyal el-klamini az erdélyi vevet kolozvári tagjai részére, ek ismét bizony-ber 15 ig meg-

ése

Cluj, Calea Vi-torici 99.szám. Telefon 2-71. 1971

KÖZGAZDASÁG

A hét valutaeseményei

- Az Új Kelet tudósítójától -

A nemzetközi és belföldi valuta-piacok az elmúlt héten a márka zuhanásának hatása alatt álltak. A hadviselt államok valutái, Amerika kivételével, mint pontos szezimográfok reszálnak a megdőbbentő mé-reti német gazdasági válság minden újabb rosszítására. A hadviselt álla-mok valutái a gazdasági élet ezer szálával vannak összekötve és a márka feltartóztatathatlan zuhanása kisebb-nagyobb mértékben magával rántja azon államok valutáit is, akik-nek leglőbb részük van az előjövendő német államosodó keletkezésében.

Lei
Mivel a lei teljesen a francia frank hűsége alatt áll, a frank esése vagy emelkedése maga után vonja a lei esését vagy emelkedését is. A francia frank helyzete viszont szor-cos összeköttetésben áll a német márkával és így közvetett uton a márka esése a lei esését is előidézi. A lei multiplis stabilizációja ugy-látszik nem állandó, mert e héten a lei Párisban 870 és 895 között ingadozott. Érdékelt bankkörök (bais-ere számítanak, tehát a stabil nyugati valuták a romániai piacon előreláthatóan emelkedni fognak.

Márka
E hét elején kezdődött Berlinben a legkiválóbb európai valutaszak-értők konferenciája. A német sajtó a legteljesebb pesszimizmus hangján írta a tanácskozásokról, annak ellen-ére, hogy a francia kiküldöttek a moratórium kérdésében meglepő en-gedékenységet tanúsítottak. Azon-ban ez a jókarat; nem eredményez-het gyakorlati javulást, mert a fran-ciák a piaci engedménnyel szemben mereven elszármaznak a jóvátételi öszvegek leszállítása föl. Mialatt a valutaszakértők konferenciája sok jó-skarattal és kevés eredménnyel ta-nácskozik a márka beteggyógyánál, a márka tegnapielőtti értéke a mélypon-tot 8 háromnyolcos jegyzésével. Né-metország felaridozhatatlanul halad az államosodó felé. Mivel a franciák a jóvátételi öszvegek leszállításáról ha-lalni sem akarnak, a márka javuló-sára nincs semmi remény.

Szokol
A szokol Zürichben stabil. Egész héten 1725-1750 között mozgott, bár Prágában az értékek valamit emelkedtek, ami a cseh kor. előrelá-tástó esésére mutat. Jelentékeny esésre nincs kilátás, mert az öszves pénzpiacok bisznak a szokol stabiliz-ációjában.

Magyar korona
A budapesti devizaközpont erő-sakkal fentartja az árákat. Szemil-lős deficitekkel akarják a magyar koronát stabilizálni, ami ideig-óráig sikerülhet. Komoly stabilizációra nincs kilátás, mert egyrészt a ma-gyar kormány nem fedezheti sokáig a horribilis deficiteket, másrészt az ugrásszerűen emelkedő áruárak belföldi árai nincsenek arányban a magyar korona mostani nemzetközi értékével. Ha a devizaközpont el-vesszi a pénzügyminisztérium támo-gatását, úgy a magyar korona né-hány nap alatt utasulnyed a már-kának.

Oszták korona
Az oszták korona Zürichben és Párisban változatlanul mélyen áll. Ugy látszik, hogy a külföld végleg belenyugodott az oszták korona tel-jes elzártságába és már kísérletet sem tesznek a megerősítés Ausztria gaz-dasági talpraállítására.

Lira
A lira meglepésszerűen az el-múlt héten ártardóan emelkedett. Az új kormány erőlyes rendszabályokat helyezett kilátásba az árdragítók és

valutázérek ellen, akik ismerve a fa-cisták rendszabályait, legalább is egyidőre abbahagyják kártékony mű-ködésüket. A lira előreláthatólag to-vább emelkedik, mert minden tőzs-dén sokatlanul nagy a kereslet.

Hogyan rendezték a Skoda-művek romániai követelését

625 millió lei helyett 4 milliárd 250 milliót kell fizessen Románia Skodaéknak

- Az Új Kelet tudósítójától -

A rendkívüli parlamenti ülészak egyik ülésén a pénzügyminiszter kijel-entette, hogy a Skoda-műveknőfen-álló tartozását Románia véglegesén rendezte. A pénzügyminiszter köz-lése nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert Vintila Bratianu nem közölte, hogyan történt a rendezés és mennyire rug a Skoda-gyár kö-vetelése.

Beavatott helyről az ügy előzmé-nyeiről a következőket közli: Az 1920. és 1921. év folyamán az Avo-rescu-kormány vasúti mozdonyok és kocsik kijavitása és vásárlása című nagyobb öszveget kellett fizessen Skodaéknak. A cseh korona akkori árfolyama 70 bani volt, a fizetést pedig cseh koronában kellett esz-közölni. Kibocsátottak tehát állami kötvényeket 850 millió cseh korona, azaz 625 millió lei értékben és a kötvényekkel fizették a Skoda-művek-nek. A cseh korona azóta példát-lanul megrágtat, eminek követke-zésében a román állam termi-nusok nem tudta a bonokat beváltani. A 625 millió lei helyett ugyanis az új valutáris viszonyok mellett Románia 4 milliárd 250 millió lei-t kell volna közfizetni, amit term-észetesen nem teljesíthetett.

Tárgyalások indultak tehát meg a kormány és Skodaéknak között, ame-lyek az elmúlt hetekben eredménye-sen be is fejeződtek. Az egyezmény szerint a Skoda-művek birkeában levő bonok egy részét, ötszázmillió cseh korona értékben, azonnal fizeti Románia és pedig angol fontokban, egy font = 120 cseh korona kulcs alapján. A konszolidált adósságot amortizálják olyan feltételek mellett, amelyekkel a többi kontortozásokat is rendezték az angol bankkonzor-cium által.

A fennmaradó 350 millió cseh koronát Románia 7 éven át egyenlő résletekben fogja Skodaéknak fi-zeni, azaz évenként 50-50 millió cseh koronát, de egy cseh korona egyenlő 2 lei 50 bani kulcs alapján. Ezt a meggyezést kötötté Ro-mánia a Skoda-művekkel, amely a valutáris eltolódás miatt ugyan még mindig horribilis veszteséget jelent az államnak, de az adott viszonyok mellett nem open kedvezőtlen.

Belföld

(x) Bukaresti valutapiac 4-én: Márka 320, leva 103, török font 83, font sterling 710, francia frank 1140, svájci frank 2950, olasz lira 68, dinár 250, dollar 162, osztrák kor. 29, magyar kor. 625, szokol 501, lengyel márka 135.

(x) Bukaresti devizapiac 4-én: Páris 1120, London 722, Newyork 163, Róma 696, Zürich 2950, Prága 503, Bécs 2050, Berlin 250, Buda-pest 6.

(x) Zaharow egyezsége kötött román bankokkal. Bukarestből táv-íratomák: Az „Adversus” Zaharow bukaresti látogatásáról azt írja, hogy ez a kiváló pénzember úgy tervezte, hogy állandó bankösszeköttetést teremtsen saját keleti és nyugati pénz-intézetei, valamint egyik román bank között. E tekintetben meggyezést is kötött a Banca Romaneasca és a

Banca Generala, a Terei Romanesi bankokkal. Egyébként Zaharow teg-nap elutazott a fővárosból és be-avatottak szerint a következőkről tár-gyalta a román kormánnyal: A bank-konzolidáció munka megészítéséről, az államnak nyújtandó újabb kül-földi kölcsön és a Rzsica-művek ki-bővítéséről. A tárgyalásokat folytatni fogják.

(x) Törley-pezsőt nem lehet be-hozni. Bukarestből írják: A leg-felső gazdasági tanács, amelynek feladata az ipar nacionalizálása, viz-szautasította Theodor Mihail és Aurél Millea kérését a Törley magyar tár-saság nacionalizálására vonatkozó-lag. Hasonlóképpen visszautasította azt a kérést, hogy Magyarországból 200 ezer üveg Törley-pezsőt hozha-sanak be.

(x) A Svájc által visszautasított öszveget más államokba expor-tálják. Bukarestből táviratozzák: A svájci kormány tudvalevőleg a szer-ződés szerint szállított 2000 vagon lisztből 1000 vagon fogadott el, mivel a liszt nem felelt meg a ro-mán kormány által kötött szerződés-ben megállapított feltételeknek. Ezt a lisztet a kapott felhatalmazás alap-ján most más országokba fogják exportálni. A Svájc részére lekötött mennyiséget a jövő ében majd az új termésből fogják szállítani.

(x) A dió kiviteli illetékének fel-emelése ellen. Jelentette az Új Kelet, hogy a legfelső vámbizottság elhatá-rozta a dió kiviteli illetékének harmo-doztatásáról százszázalékosra való felemel-ését. A vámbizottság határozata az ér-dekeit körökben nagy feltűnést és meg-ítést keltett és több tiltakozást ter-jesztettek fel a terfő ellen. Jassü távirat szerint tegnap az ottani dióexportőrök tartottak az ügyben értekezletet, amely-ről memorandumot küldöttek a kore-skedelmiügyi miniszternek. A memoran-dum megemlíti, hogy ezúttal mindenüft bő diótermés volt, így Csehszlovákia-ban is, ahol behozatali díjakat állapi-tottak meg a dióimport számára. Ro-mánia bő diótermését tehát csak abban az esetben lehet külföldre értékesíteni, ha az export-illetékek nem drágítják meg túlságosan. A jassü diókereskedők az eddigi illetékek fentartását kérik és hasonló állásfoglalásra hívják fel az ország többi dióexportőreit is.

Külföld

(x) Zürichi devizazárlat nov. 4-én: Berlin 9, Prága 1725, Budapest 22, Bukarest 345, Newyork 546.50.

(x) Zürichi devizapiac 4-én: Ber-lin 9, Newyork 54675, Milánó 2295, Páris 5750, London 2442, Prága 1725, Budapest 22, Zágráb 220, Varsó 4, Bécs 71.

(x) Párisi devizapiac 4-én: Lon-don 649050, Newyork 1454, Buda-pest 895, Milánó 6080, Zürich 265, Prága 46, Berlin 25.

(x) Budapesti devizazárlat 4-én. Amsterdám 990-1002 Bukarest 16-17, Kopachága 505-510, Krisztiania 455-465, London 112-115, Berlin 45-50, Róma 105-110, Páris 175-178, Prága 78-82, Stockholm 673-688, Zürich 455-470, Bécs: 25-335, Szoia 17-18, Zágráb 949-980, Newyork 2500-2575, Varsó 18-19.

(x) Orosz nyersolaj Magyarorszá-gnak. Budapesti távirat: Egy buda-pesti érdeklőség engedélyt kapott a magyar kormánytól, hogy Orosz-oroszágból 200 vagon nyersolajat impor-táljon petrolenumgyártás céljaira. A konzorcium a szövetségi kormánnyal kötött megállapodás értelmében nem kész-pézzsel fizet, hanem elektromos cik-keket, gépberekeseket, gazdasági gépeket és egyéb anyagokat fog szál-lítani. A megállapodás értelmében az átvételnek október 15-én kellett meg-történni és az oroszok a nyersolajat a Fekete-tenger egyik kikötőjébe: Novo Roszsiszkba már el szállították. Magyar részről Koffler Károly igazgató a múlt

napokban Hamburgba utazott, ahol megfelelő hajóról kellett gondoskodni, amely a Fekete-tenger kikötőjében az oroszoktól átveszi a nyersolajküldé-ményt.

(x) Részvénytársasággá alakulnak a galgói elektromos művek. Bratis-lavától jelentik: A galgói elektromos műveket az általános szlovenaskói bank fogja átvenni és részvénytársasággá átalakítani. A részvénytársaság alap-tókéje tízmillió korona lesz.

- Minden ciknistanak el kell olvassa Nchum Szokolov művét, az „Új Zsidó”-t.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Habima Zsidó Szinpad

Heti műsor
Vasárnap, 1922 november 5-én pre-mierbérlet 20 szám.
Hétfőn, 1922 november 6-án A bérlet 20 szám, „Die beide Kuna Le-mela.”
Kedden, 1922 november 7-én premier-bérlet 21 szám, „A fehér rab-szolganó.”
Szerdán, 1922 november 8-án „Akaidas Jicbak.”
Csütörtökön, 1922 november 9-én nagy kataré-est.
Szombaton, 1922 november 10-én pre-mierbérlet 22 szám.
Vasárnap, 1922 november 11-én A bérlet 22 szám, „Golem von Prag.”

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor
Hétfő: János vitéz. (Harmadszor. Rendes árákkal. Napi bérlet 32. szám. B.)
Kedd: Diszeloadás Petőfi Sándor emléke-zetére: Ünnepi nyitány. Janovics Jenő megemlékezése E. Kovács Gyuláról. Részletek a Tigris és biáná-ból, Coriolanus-ból. Falu végén kurt korcsma. (Énekes játékok. (Köbfi dalok. (Kolbay Ilkó, Bretán Miklós, Sugár Frigyes.) A holt költő szerelme. (Jókai-Liszt Ferenc.) A honvéd özvegye. (Arany János.) Petőfi-versek. (Póór Lili, Szabados Piroka, Forgács, Mihályfi, Tárny Ferenc.) Kezdeté fél 8-kor. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 33. sz. C.)
Szerda: János vitéz. (Rendes helyárrakkal.) Kezdeté fél 8-kor. Napi bérlet 34. szám. A.)
Csütörtök: A mandarin. (Huszonötödösör.) Rendes helyárrakkal. Kezdeté fél 8 óra-kor. Napi bérlet 35. sz. B.)
Péntek: János vitéz. (Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 36. sz. C.)
Szombat d. u. fél 4-kor: Sándor Mátyás. (Első és második rész együtt. Hérom óras előadás. Igen olcsó mozihelyárrakkal.)
Szombat este 7-kor: Az éj királynője. (Operett-üjdonság. először. Premier helyárrakkal. Premier bérlet 14. sz.)
Szombat este fél 11-kor: A tyukketrec. (Üj-donság, 3-adszor. Premier helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 3-kor: Kék mazur. (Operett-üjdonság, 18-adszor. Olcsó helyárrak-kal.)
Vasárnapeste 7-kor: Az éj királynője. (Operett-üjdonság, 2-adszor. Premier helyárrak-kal. Bérletszűnetben.)
Vasárnap este 10 órakor: Nincs elvámolni valója? (Premier helyárrakkal.)
Hétfő: Az éj királynője. (Operett-üjdonság, 3-adszor. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 37. sz. A.)

Felolvasó szerkesztő DR. MARTON...
Szerkesztőségi telefonszám 977.
Hirdetéseket milliméteres díjazású szerint ves-tel a kiadóhivatal

A Zsidó Nemzeti Alap országunk föld-jét akarja néptünk köztulajdonába vissza-vásárolni, (aké a föld, azé az ország) a Keren Hajjeszód a fejlett európai ál-lami élet alapjait akarja lerakni e viz-szaváltott földön, a Tarbut-Kulturálap pedig a sivatagvándorlás nevelési alapja

Cacaovaj, Cukorkásüveg és zacskó
érkezett Lusztig és Nussbächer cukorkakártyába Cluj, Calea Reg. Ferdinand (v. Ferenc József-ut) 31

Megérkeztek a legújabb párisi és bécsi modellek. Kalapalkításokat a legújabb divat szerint jutányosan vállalok. Masamód cikkek gyári árban kaphatók. Moskovits Rózsika Cluj-Kolozsvár, str. Memorandului (v. Unió utca) 9. sz. 1427

Rókat és más fest az Unio gőzmosógár Kolozsvár

Pályázat

A simleul-silvaniei (szállágsomlyó) orth. izr. hitközség ezennel pályázatot hirdet egy metszői állásra, ki egyttal elsőrangú elő-
imádkozó is legyen. Pályázótól megkíván-
tatik, hogy 3 elismert orth. rabbiktól legyen
a képesítése. Fizetés és állásfoglalási idő
megegyezés szerint. Pályázók ajánlataikat
fizetési igényükkel, családtagjainak száma és
kormegjelölésével, valamint **תורה** jök máso-
latával alantírtóhoz m'előbb küldjék be. Próba
előimádkozásra és költségmegtérítésre csak
a meghívottak tarthatnak igényt.
Simleul-Silvaniei la 2) X. 922.

Csengeri Mihály
hitk. elnök.

5017

Nagyobb mennyiségben érkezett:

Anilin (MeisterLucius-féle), vegyi
termékek és földfestékek. Ultra-
marin vegytisztta, külföldi lakkok
és zománcok. Diana sósbor-
szesz, enyv, ecetsav, valódi ter-
pentin, Schellack T. N. Oranje

kefeárak
KALMÁR

áruforgalmi rt. fűszer, festék és gyarmatára
nagykereskedésében, CLUJ (Kolozsvár). Fő-
üzlet: Strada Regina Maria (Deák Ferenc-u.)
42. Telefon: 425. Fióküzlet: Strada Rugului
(Csertörő-utca) 56. Telefon: 5-44. 1354

Még sehol és soha
nem voltak kaphatók
készen olyan kitűnő
öltönyök,
felöltők,
fluruhák,
mini most 1433

KATZ és MENDEL
cégnél Cluj, Főter 10 sz
Szövetek nagy választékban

Írógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. 1870

Finkler Antal
Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Szé-
chenyi tér) 40. Telefon 493.

Vereinigte Pinsel-Fabriken
Nürnbergi

Rörong,
Mintázó,
Marok,
Fényező,
Művész } ecsetek

érkeztek

RADOS & Co

FESTÉRNAGYKERESKEDÉS
Cluj, Calea Regele Ferdinand 21.

Engross eladás!

RASCHL,
HARASZ,
FÉL-POSZTÓ
HIMZETT

és mindennemű FEJ-

KENDŐK

legelőnyösebb bevásárlási forrása:

Judovics Lázár

kendő, szövőfonal és
fejtő engross üzletében

Cluj, Szép-u. 2. Telefon 858

DR. GÁL LAJOS

szatmári ügyvéd
irodáját

Bucurestibe

str. Ilfov 4. sz.
alá helyezte át.

Legelőnyösebb férfiruhák valódi
angol szöveteiből készülnek

Sámson Jakab uri szabónál
Cluj, strada Universitatii 2. szám. 492-1

SPIRER női divatüzlete

(Cluj, Főter 16)
Férfi és női szövetek, kabát kelmék,
bélések, flanelek, vásznak, zefírek stb.
Szolid, szabott árak. 492-1

Külföldi likőr és pezsgő különlegességek kaphatók Lucillus-nál Oradea-Mare, Bémer-tér 1392

Dávidovics Mór női divatterme Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34. Legújabb divat szerint készít kosztümöket, kabátokat. Olcsó árak, pontos kiszolgálás. 4181

MEGNYILT Clujon a Bólyai-utcában MEGNYILT
Rosmann Mihály szücsműhelye
ahol minden a szakmába vágó munkát legújabb divat szerint pontosan eszközöl

LEGELONYOSEBB BEVASARLASI FORRAS Engross!
Függő és fal-
lámpák,
lappos és kör-
hátogmécsek,
lámpatestek,
Táblaüveg
Demyonok,
Krisztály-fő-
poharak, lámpa-
csövek, hite-
sített vendéglő-
palackok és
poharak
Endetall!

Butorkereskedők és butorvásárlók figyelmébe!
Mielőtt szükségletüket beszereznék, tekintsek meg raktárunkat, ahol nagy választékban különösen háló ebédli és uriszobák kaphatók. Kedvező fizetési feltételek mellett is. Elvállalunk; szállodák, éttermek, kávéházak, üzletek és bankok stb. berendezését.
Victoria Faipari és Műhutorgyár Részv.-Társ. Targu-Mures - Marosvásárhely
Gyártelep: Str. Bererie (Sörház-utca) 17.
Üzlethelyiség: Sft. Georg (Szentgyörgy-u.) 5.

Szőrmék művészies feldolgozása

Déri Lajos,

Cluj, Strada Memorandului No. 3. (volt Unió-u.)

Eredeti
modellek

Telefon:
12-12.

Gyógyszerűveg-árak:

Gömbölgő		6 sarkos		zöld színben kapható
100 gr. -65	150 gr. -72	50 gr. -69	400 " -230	
125 " -68	500 " -150	75 " -72	750 " -320	
		100 gr. -83		

FISCHER

Füzlet:
Cluj, Piața Unirii 13. sz.

Telefon: Városi üzlethez 10-02
Raktárhoz 10-03

A női és gyermekruhák elárusításával felhagyok

Amíg a készlet tart

10%

árengedményt
nyújtok minden vevőnek.

Köztisztviselőknak
még külön engedmény!

SIPOS JENŐ

Piața Unirii 17

Zsák HAYAS DEZSO
Timisoara
1874 Zsineg
Ponyva

Háziaszonyok figyelmébe
Ne masson otthon!
Házi fehérneműket mosni és mángorolni kilogrammonként olcsón elvállalja a „Kristály”
gőzmosógyár Cluj.
Kívánatra nagyobb mennyiségért kocsit küldünk. Telefon 500

ELADÓ / / / /

két darab uj négyrétű sikszita, vétel esetén üzembe felszerelve is. Bármily teljesítményű sikszitát megrendelésre készítek. Uj malmok felszerelését, valamint meglévő malmok átalakítását a legnagyobb teljesítményre a legmesszebbmenő jótállás mellett vállalom.

Érdeklődők felvilágosításért forduljanak
Márkus Mihály
speciális malomépítőhöz Szatmár str. Transilvania (v. Pázeit-u.) 69

Tapéták

minden kivitelben kizárólag kaphatók:
Szécsi Sándor és Tsa, Timisoara
Bulevardul Berthelot (Kossuth Lajos-u.)
11-13. szám. 1365
Lakások tapétázását vállaljuk.

KÖZPONTI TÉLIKERT

MYRIAM BARKA, és TEDDY az
„OPIUM-TANGO” keleti tánc-
duett és az új sláger-műsor!
Kezdete este 9-kor. Lloyd 1014

Sport ruházat-Áruház

Aradi híd és hídfejtő között kapható
Cluj, Wesselényi-utca 16.

! Kötött kabátok, sportruhák, kötött ruhák, harisnya és kesztyű opodeti gyári árban kapható.

OSRAM
ÉGŐT
vesz és használ
az egész világ!

Kepes Elek orvosi kötszerész
Oradea-Mare, Sas-pasaage
Ajánlja saját készítményű sérvkötőit, háskötőit stb.
Női és férfi övszerek nagraktára

Kolozsvár
Nagy elárusítás az átköltözés ideje alatt rendkívül olcsó árak mellett a

legujabb szenzációja KALAP

KIRÁLYNÁL
Piata Unirii 17.

Köztisztviselőknek még külön engedmény

Üzletemet november havában Piata Unirii 24. sz. alá helyezem át. (volt lezsen-szky helyiség.)

Mig a készlet tart!

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co

kötött, szövött, rövid és norinbergi árak nagykereskedése
Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

Perle Pamut a la DMC
garantált szintartó **MOST**
minden színben **ÉRKEZETT**
Galanterie és rövidárak
!! állandóan raktáron !!

„PROGRESS“

import cégnél
Oradea-Mare

Papír és fűszernagykereskedők figyelmét felhívja az iskola saisonra „Zsa“ első román krétagyár Cluj.

MODERN ÜVEGCSISZOLDA ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

PÉCHY és TÁRSA

Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna (Kapucinus-u.) 20. 0000000000000000 1381

készíti a legszebb tükröket és bútorüvegeket minden méretben és mennyiségben

Újrafoncsorozás!
Kérjen árajánlatot!

A Tordai Sörgyár gyártmányai elsőrendűek

a Korona Sör

~ közismerten a legjobb ~

a Glória dupla-maláta Tápsör utól-érhetetlen

Használt gépeket vesz, mindenféle javított gépeket szállít, javításokat eszközöl
Hoffmann Sándor okl. gépészmérnök Cluj, Székely-ut 2 sz. 919 Telefon 919

A legjobb cipőkrém

A cipőkrémgyártás legujabb terméke

Tartós fényt ad. Szivóssá teszi En-gross eladási terakata: a bőrt Aki egyszer kipróbálja, **Mauriciu Jancovici** mindig használni fogja Bucuressti, str. Smardan 23

Alapított 1868 évben.

Pontos és szolid kiszolgálás.

M. Kominik Prag, Smecka-utca 11

marha és disznóhizományos. Meghízásokat elvállal szarvas-marha és disznó-szállításokra. A szállítmányok

Magyar tranzitszám 59524

Rudolf Kominik Prag-Bubna

Irányítás: Budapest—Hegyeshalom—Petroselka állomásokon keresztül.

címére küldendők

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lel. Legnagyobb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lel. Feligélés hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekéül a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Deutsche Korrespondentin sucht Stelle eventuell nur für Vorder-Nachmittage. Erteilt auch in deutscher Sprache Unterricht. Adresse in d. Administration. 5027

Nevelő kerestetik vidéki urházhhoz I. és V. gimnazista fiúgyermek mellé. Zongoratanító előnyben. Levelek Gerner Satumare, Csokonay-u. 20 szám címre küldendők. 5016

Ügyes békéskereskedősegéd felvétetik. Szender & Comp. Lugoj. 4995

Cipőfelsőrész-készítő keresek. Aki alja-munkához ért, előnyben. Rosenberg Naszód. 5019

Keresünk egy esztergályozót és rezezt. Patria püspgyár Felsőbánya. 5011

5000 kosztüm, kabát, estélyi ruha model-lapot küld Galambos Librerie Timisoara 30 lel ellenében. 4957

Eladó Bumm: Nőgyógyász, Mezőnyikóff: Elmegyógyász. Nékám: Bőrgyógyász. Cím a kiadóban 5013

Bocskor, mosótalp felsőbőr és szíjgyártóblánk
allandóan nagy készlet késznyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett Vidéki megrendéseket kis postacsomagban is eszközölük.
Vagontételnél 5% szállék kedvezmény
S á m s o n - b ő r g y á r
Gyufagyár-utca 1. A gyorsáruaktárral szemben. Telefon: Gyár 2-86, lakás 3-87

Figyelem!
Női kabátokat minden divat szerint legújanyosabban készít
Arbermann
női kabátzalonja Cluj, Str. Chinez 2. (Szentlélek- és Kínizsi-utca sarok).
Fordításokat, alakításokat is vállalok
Tisztviselőknék nagy árkedvezmény

Hitelesített űrmértékek
nagybani gyártása
R. M. S. (trafik) táblák kaphatók.
Grünwald Jakob 1296
bádógaragára
Cluj, P. Mihall Viet. (Széchenyi-tér) 13.

Kássa Albert
Gép- és elektro-technikai műszaki vállalata 1298
Cluj, C. Victorlel (Magyar-u.) 99.

Cégtáblákat
legolcsóbban készít 1816
JAKAB
Strada Regala 12a. (volt Majális-u.)

KAPTA FAGYÁR
Lugojon minden mennyiségben **vásárol gyertyánröngköt**
friss vágásu egészséges, ágmentes
23 cm-en felüli csucsvastagságban méteres hosszúságban 3 cm es ugrásokkal valamint 1 galább 12 cm. sугарu egészséges válogatott negyed gyertyánhasátot.
Ajánlatok, árítetési feltételek és szállítási határidő megjelölésével o-o közvetlenül o-o
KAPTA FAGYÁR
LUGOJ címre küldendők

Állami és városi tisztviselők!
Felsőbb kérésre

Nov. 15.-éig
bezárólag arképes igazolvánnyal ellátott tisztviselők részére

Dick Jakob és Fia cég
nagy alkalmi vásárt rendez

- 5000 m. Gyermekflanel . 13.50
- 3000 m. Karton 17.50
- 3000 m. Barchett 19.50
- 3000 m. Kelengye vászon 26.50
- 2000 m. Pepita szövet . . 33.—
- 3000 m. Gyapjuszövet 140 89.—
- 1500 m. Csikos nadrágszövet 125.—
- 3000 pár Téli női harisnya 15.50
- 2000 pár Téli férfi harisnya 15.50
- 4000 pár Téli női keztyü . 21.50
- 4000 drb. Gyermek trikó . 19.50
- 3000 drb. Férfi trikóing . 59.50
- 3000 drb. Férfi trikónadrág 59.50
- 3000 drb. Női trikó . . . 59.50
- 1000 drb. Női és férfi szvetter 129.—
- 600 drb. Női szvetter-kabát 179.—
- 2000 drb. Divat vállkendő 109.—
- 2000 drb. Női sifon ing . 79.50
- 1000 drb. Férfi zephiring . 98.50
- 1000 drb. Férfi tenniszring 98.50

Elárusítás d. e. 9--12, d. u. 3--5-ig

A. NAGYSZEBENI **שר**
ה'רמ"א SZALÁMI ÉS HUSÁRUGYÁR

ELJOVITS & CO SIBIU

SZÁLLIT MINDENÜVE PROMPT és OLCSÓ NAPI ÁRAKON MINDENFÉLE SZALÁMIT, FELVAGOTTAT és CSEMEGEVIRSLIT

KÖSZENET

és kokszot azonnal szállít vagy későbbi szállításra előjegyez vagy métermázsa tételekben:
Kohn Zsigmond cég
Cluj, Strada Baritiu 10.
1418 Telefon 259.

Uj Füge Uj
Mogyoró
Mandula

feketebors, fehérbors, szegfűbors, szegfűszeg, koriander, majoranna, salétrom, sardellaringli 1/20, 1/8, 1/5, 1/2, 1/1 sardella pasta és citrom nagyobb mennyiségben kapható 1401

LÉB FIVÉREK, CLUJ
471 Telefon 471

Telefon 81. Telefon 81.
Ládagyár
Mindennemű ládákat és fadóbozokát összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbban napi áron
Sajovics és Lebovits
fakereskedés és ládagyár
Strada Cernauti (Kajántói-u.) 1. szám.

MÁRTONFY TESTVÉREK & Co.
világvárosi szőrméaru-házában, CLUJ, Piata Unirii (Főtér) 20. szám

Telefon : 10-25 Sürgőnycim : Mártonfypelz

Allandóan raktáron dus választékban szőrmehabátok, ezüst, valódi kék, polár, fehér és mindenféle színű alackai ruhák.

Továbbá szőrme-modellek, sháló, pizvinek stb., valamint feldolgozatlan szőrmék nagyban és kicsinyben.

Megrendelések pontosan és gyorsan esz:őzítetnek !!